

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 Kr.

Egyes szám ára: 15 krajczár.

Előfizetni csak a kiadóhivatalnál lehet
B.-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reclamációk és hi-
detések a kiadóhoz intézendők.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

A lap szellemi részére a a nyilttérre
vonatkozó minden közlemények a szer-
kesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: 6t hasábon petitsor
5 kr. — Nagyobb és többzori hírde-
tések jutányosan eszközöltetnek.

Bélyeg minden beiktatásánál 30 kr.

Nyilttér garmond sora 20 kr.

Előfizetési felhívás

„Nógrádi Lapok“

1886-ik évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Egynegyedre 1 „ 50 kr.
Egy hónapra — „ 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz csi-
mezve, — legcélszerűbben póstantalvánnyal —
a nyomtatandó példányok a pontos szétküldés tekin-
tetéből, mielőbb beküldendők.

Kék László,
kiadó s lapfőigazgató.

Horváth Danó,
fel. szerk.

B.-Gyarmat, 1886. július 2.

A földművelő ország igazi munka napjait
éljük. A gazda meglehet elégedve a természettel.
De a termés becseét a termés ára határozza
meg, mi aztán ekkor körülményről függ. Min-
denekelőtt pedig attól, hogy minő lesz a ter-
més eredménye azon országokban, hová be-
vieszünk, s azokban, hol — mint mi — eladás
végett kiviszik a termést. Szerencsénk, hogy
legnagyobb versenytársunk Észak Amerika
nem dicsekedhetik bő áldással; gyenge Orosz-
országnak és Romániának is a termése. Kelet-
Indiából nem birunk még megbízható adatok-
kal. Mindent összevéve tehát nem lenne okunk
félni a jövőtől. — Szép földünkre — „Isten
kalapjának bokrájára“ — ismét büszkének le-
hetünk, mert átlag hazánkban — a hivatalos
jelentések szerint — jó középtermés mutatko-
zik, mi rendes körülmények között nem meg-
vetendő dolog.

Egy bajt azonban nem szabad felednünk.
Értjük azon ténnyel, hogy — miként a külföldi
lapok híreiből olvassuk — Oroszországban
nagy készlet vár még eladásra, hogy a észak
németi, a hollandi és a fekete tenger kikötői
tele vannak búzával, rozsszal, mely körülmény
bizonyára nagy horderejű lesz a termés-árak
képzésére.

Maga a magyar földművelés, ezernyi bajok
dacára, különben állandó emelkedésben van,
mit örömmel constatálhatunk; termésünk mi-
nőségére, mennyiségére mindinkább jobb. Ipa-
runk és kereskedelmünk is kezd virágzóbbá
válni, ha ugyan ennek emelkedése, nem pusztán
a délibáb csábos játéka? De az tény mégis,
hogy a kasza és a sarló csengése mellett hal-
lani már itt-ott a vashámor, meg a gőzgép
zakatolását. Országunk kezd a termelő minő-
ségből fogyasztóvá is válni. Ezen a fejlődési
processuson ment keresztül a két mai világ-
hatalom is: Anglia és Franciaország is!

Mindezek mellett mégis csak a vak nem
látja, hogy földművelési iparágunkat még min-
dig crisis fenyegeti. A szükséges magas adó,
s azon tény, hogy a mi termésünk árát a vi-
lágforgalom határozza meg, és hozzá azon
szomorú körülmény, hogy földművelőink még
hírebből sem ismerik az olcsó hitel áldásait: —
bénítólag hat földművelési viszonyainkra.

Ezeket elhárítani képezi a jól felfogott
agrár politika legszebb törekvését.

E törekvések közé tartozik a szállítás,
a közlekedés fontos kérdése. Hazánkban sok
történet e téren is, de még mindig ránk fér
több és jobb közlekedés, nehogy úgy járjunk,
mint 1879. és 1882-ben, mikor a termésnek
hanyag szállítása megrendítette a kereskedő
világ bizalmát kiviteli képességünk bizton-
ságában.

Ezek elmondása után áldást kívánunk a
sarló szép munkájára!

Jelentés.

Folytatás a felvidéki magyar földművelődési egyesületnek működéséről.

III.

Ha óvodáink nem is rohamosan szaporodnak, de
e részben is kedvező jelenségeket említhetünk fel.

A múlt közgyűlésen elméltottattak határozni, hogy
Árvamegyében Trezstenán, Námesztón és Turdosinban,
továbbá Selmec város területén Hodrusbányán, Tu-

rócsmegyében Zonyó-Váralján és Trencsénmegyében
Zay Ugrócon kisedővodák létesíttessenek; sajnos ezen
felállítani rendelt kisedővodák közül csak a námesztói,
thurdosini és hodrusbányai óvodák létesültek, a
többi igazgató választmányunk ismételt utójárása da-
cára is felállítható nem volt.

Trezstenán a létesítést a mezőváros azon előter-
jesztése akadályozta meg, hogy a város apácákat
óhajt a vezetéssel megbízatni, de a folyó iskolai évre
már apácák szerzeretők nem voltak és így a költsé-
geket fele részben viselni magát kötelezett Császka
György szepesi püspök úr ó nmltval egyetértve, a fel-
állítást ig. választmányunk a közgyűlés újabb hatá-
rozatának fentartásával az 1886—7. iskolaévre halasz-
totta; meg kell jegyeznünk, a világi óvónő vezetése
alatt tervezett ezen óvoda fentartására a múlt közgyű-
lésen 470 frt lett előirányozva, apácák alkalmazása
mellett ezen összeg némileg növekedik csak, mert az
eltartásukra adandó 300 frt felét mint említettük a
szepesi püspök ó nmlt. magára vállalta. — Bátorko-
dunk kérni a t. közgyűlést, hogy ezen óvoda ügyében,
tekintettel az új helyzetre, újból határozni méltóztassék.

A zonyó-váraljai és zay ugróci óvodák életre hi-
vását az érdekeltek eddigi sajnos közönye gátolta.

A námesztói és thurdosini óvodák múlt évi ok-
tóber hó 19 én, illetve 20 án nyitattak árvamegyei
választmányunk igazgatója Szemrecsányi György által
meg; amaz Klossz Etelka oklevéles óvónő, utóbbi 3
apáca (irgalmas nővérek Szathmárról) vezetése alatt
áll, kiknek főnökök Szemrecsányi Nikolina nővér és
kik egyuttal a leány iskolában is végeznek oktatást;
mindkét óvodánál dada is van alkalmazva.

Hogy Thurdosinban apácákat alkalmaztunk, ezt
inlokoljuk azzal, hogy a múlt évi közgyűlés után,
melyen az óvoda felállítása elhatározottatott, Thurdosin
mezőváros és Császka György püspök ó nm. hozzánk
fordult, hogy bízzuk a felállítandó óvodát apácák ve-
zetésére; a túlnyomórészt katolikusok által lakott vá-
ros ezen kívánságát annál inkább teljesítendőnek ta-
láltuk, mert az apácák egyike a leányiskolában is
tanítással megbízható volt és a püspök ó nm. a 900
frtra rugó költség felét magára vállalta.

Ily módon az ezen óvoda fentartására előirányo-
zott évi 420 frtot némileg túlléptük ugyan, de előmoz-
dítottuk a kisedővás érdekei mellett a bazafiasirányú
leánynevelés érdekét is.

Ezen két óvoda kellően fel is szereltetett, kivéve
a foglalkozási eszközöket, melyek az orsz. kisedővó-
egyesület részéről ajándékként felajánlottak, de mai
napig még meg nem küldettek.

TÁRCZA.

A váró leány.

Ugy-e nehéz, kínos a várás,
Hosszú a perca a pillanat?
Öröm, kétség, remény, sóvárgás
És néha gondok kínozhatnak.

Sokszor fölver a kocszi zörgés,
Fölreszenz ha csahol az eb;
Kitekinthess, sóhajjal kérded:
„Jön-e, a ki legkedvesebb?”

Nem jön. Tudod. Tovább vársz újra:
Tízszá vágygyl, ezent reménnyel;
Mert szívednek hő dobbanása,
Telve van örök hűséggel.

Vigasztalódasz a kis pataknak
Válfosztos folyásában,
A szél felt az is lassan fut,
A völgy virágos ágyában.

De ha a csélt egykor elérte
Megnyugszik tarka életén,
Jutalma lesz: örök hűv, béke,
A tenger csöndes hebelén.

Három a táncos.

— Egy kis kritika a modern szalonláncokról. —
(Folyt. és vége.)

Menjetek, oh menjetek el Magyarhon gavalójai

a föld egyszerű népéhez tanulni, kiből szív van, szí-
vében érzés, ép, romlatlan, természetes érzés és kedély.
Ugy nyilatkozik az őseiről költszet táncában, akár
csak dalaiban és meséiben.

A kik a falusi élet kellemeit csak a nyár hullasztó
hevében tudják méltányolni, a kik csak a lombos fák,
illatos réti virágok, délibábos ég költszetét mennek
beleholni a város gyűlöletesen szenvedhetlen légköré-
ből: azoknak nem nyílik elég alkalom meggyőződni
a nép képességéről a táncban, hacsak vasárnap vagy
ünneppnap délutánunkint nem szemlélték a falu virágait,
a szép piros pozgás, dagadó mellű leányokat és su-
gár délceg legényeket, a mint az akácok árnyában,
begödösöz, vagy cimbalom mellett oly gyönyörűen ro-
pogtatják a csárdás táncot, hogy lehetetlen nem gyö-
nyörködniük, hacsak érzékük szegénysége cserben nem
bag, ja őket.

Emlékezzenek most vissza a síma parkettre s ősz
széhszerűen a magokéval azok tánczát, itéljenek s
látni fogják, hogy báltermekben mire jutott a csárdás.
Bár tagadhatlan díszes helyet foglal el a táncrendben,
mióta lejárt a puderos, parókás és cimbókba kötött
haj korszakának külföldieskedő hajlama s megbecsültek
a saját vérünkkel pezsgő táncot. A barna gyermekek
nyirettől színt szakadoznak a gyakori „ujra” és „hogy
volt” alatt, ha szünet után a kedélyek felriadtak
s a lábukat megvetve a csárdáshoz való izgékonyaság
Ugy van, a fényezett pallón is huzzák már szakadá-
sra és járják hajnal basadtáig.

De már ha visszanyerte jogát a megszerezettük a

mi szép csárdásunkat, miről széles e világ ömer, bál
tanuljuk is meg illően, nehogy ha vélelőnül néhai Apor
báró bátyánk a feleskei nótárukeként feltámadna sir-
jából ránk piritsen.

A nők, mint finomabb érzékű lények nem esbet-
nek a vád alá oly általánosságban, mint ama férfiak,
kiket ők, kedves, apró betűkkel, gyöngéd és finom
vonásokkal táncrendjeikbe jegyeznek, hogy „jó tán-
czosok.”

Jó táncosok? (Sokan hiszik ezt magukról és so-
kan ráfogják.) Nagyon könnyen le lehetne írni azok
számát, kiket megillet e tisztes nevezet.

Igaz, hogy nem is a táncokdov vonz némelyeket
a táncterembe, hanem a szívügy, mert a legtöbb ott
vállik Terpsychore helyett Amor rabjává. Mintha a tú-
körkereteken, ékítőményeken apró Ámorok állnának,
kik egy-egy tüzes szomszagt rabolva elijukra nyilaz-
nak szerteszét, épen a szívők közepébe. Jaj annak, a
kit talál, az könnyen Hymen karjaiba hanyatlik vagy
ellenkező esetben oda kerül az újság üngyilkossági ro-
vatába. Üngyilkosság szerelemből.

Az is igaz, hogy farsang alatt megsaporoedik a
párba is. Okánál a tyukszemekon és pezsgő palacko-
kon kívül: keresed az asszonyt!

Hadd okoskodjanak a humanisták, hadd kesereg-
jenek e „társadalmi kör”-on, mi nyugodjunk bele,
mert így volt, így van és így lesz, „míg a világ vi-
lág lesz.”

A thürdosi óvodát 194. a némettől pedig 54 gyermek látogatja; a Thürdosiiban szervezett gondnokság elnöke a lemondott Páncsák Máté helyét beöltöztetvén Emil, a némettől elnöke Tomastik Károly. — Javasoljuk, hogy az ezen óvodák létesítése körül maguknak kiváló érdemeket szerzett gondnokságoknak, különösen nevezett elnökeinek köszönetet szavazzanak.

Háza elismerésül kell továbbá adoznunk Csáksz. György püspök 6 emleke, ki a hazai kultúra terjesztése érdekében áldozatkészségének oly fényes jeleit adta.

Mintán az említett két óvoda részére az 1884. évi május 26-án 14.511. sz. a. h. sz. vallás és közokt. miniszter magas rendelettel külön-külön kiáltásba helyezett 250—300 frt állami segélyt még a mostani tanévre sem folyósított, a folyósításnak a költségvetésből leendő mozgalmasságát, valamint többi óvodáink segélyezésének kérelmezését ajánljuk.

A bódruházi egyesületi óvoda az évi január hó 4-én lett elismeri választmányunk által megnyitva Nágel Ida oklevéllel óvodá vezetésére, és mellette dada is van alkalmazva; látogató gyermekek száma 64; évi fenntartási költség 510 frt, melynek fedezésére Ocsaváry Vilmos helyi polgármester 25 frt, Veres József kir. bátyatanácsos és Tóth Gáspár igazg. választmányunk tagja 10—10 frt adománnyal, Selmezhányai város tiszfával és védnökségünk alatti álló ottani óvodagyűlésel szintén évi segéllyel járultak; a többi 380 frt fedezetlen összeg egyesületünk terhére; a folyó évben az 1884-ben megmaradt 350 frt lett felhasználva. — A berendezés költségeire Péch Antal háziigazgató a nem. pénzügyminisztériumtól 230 frt segélyt emlegette ki. — Kérjük, hogy nevezetteknek köteles köszönetünk nyilvánításuk.

A nyitrai egyesületi óvoda segélyezésére 1885. évben megmaradt 100 frt folyósított, sőt már 1886. évben is a gondnokság kérelmére újabb 50 frt segélyt — utólagos jóváhagyás reményében — utalványozott ig. választmányunk; ezen költség óvoda nem áll oklevellel óvodá vezetésére, de oly jövedelmei vannak, hogy ily óvodá ott alkalmazható volna; az általunk nyújtott 100 frt segély jövedelmeinek legjelentékenyebb része; — folyamodott ugyan a gondnokság elnöke Leikes Adolf r. k. plebánus, hogy egyesületünk az óvodát vegye teljesen át, de igazgató választmányunk, tekintve a hely csekély jelentőségét, és a kiánt áldozati nagyságát — évi 4—600 frtról van szó, — az átvételt főleg, míg állami segélyt részre nem kapunk, ez időszakra nem, hanem csak a segélyezést javasolhatja. Az óvodát 35 gyermek látogatja.

As igazgató választmány nem érte be azaz, hogy csak a t. költségvetés által felállítani és segélyezni rendelt óvodákat létesítsen és istápolja; az elért megakarítások és jövedelmeink szaporodása következtében módjában állott egyéb segélyezésekbe és kezdeményezésekbe is becsatlakozni.

A múlt évi szeptember hónapban tartott választmányi ülésről felhívást intéstünk megyei és városi választmányainkhoz, továbbá Nyitrai megye területén a nagybirtokosokhoz, befolyásos egyénekhez és községekhez, oly célból, hogy őket kiadódó óvodák létesítésére indítsuk. — Választmányunkat a felhívás kibocsátására azon körülmény indította, hogy az egyesület területén számtalan oly főir nagybirtokos, község és érdeklődő van, kik az ily irányú kezdeményezés által óvodák létesítésére indíttatva érezték magukat; különösen hivatkos történt a gr. Hunyady Imre által Örményben és gr. Apponyi Lajos által Nagyapponyban apácák vezetésére alatt saját költségükön létesített és fenntartott óvodák és leánynevelők áldozati működésére.

A felhívás nem is maradt eredménytelen, mert csak hamar Nyitrai megyében Vittenzen gr. Pálffy József és Tagányi Alajos plebánus, hol egy nagyobb alapítvány/kamatainak felhasználását reményeljük; Tavarnokon br. Stummer Ágost; Privigyén a mezőváros; Prasicson Sasócsányi Vilmos asperus plebánus; Novákon Borsányi József plebánus és mások több helyütt vették terbe kiadódó óvodák felállítását; — ezen óvodák ugyan még nem létesültek, de a felállítás iránt az érdekeltekkel több irányban folytatott tárgyalások a mielőbbi megnyitást reményelhetők lesznek; és épen azért bátorodunk ajánlani, hogy méltótlanságunk a privigyéi, nováki, vittenzei és prasicsi óvodák részére az esetre, ha azok tényleg megnyitottak évi segélyt engedélyezni.

Ugyancsak figyelemmel arra, hogy főfontosságú a magyar és a más ajkú nép érintkezési postjain állítani fel óvodákat, ig. választmányunk határozatához képest indítványozzuk, hogy Nyitrai megyében Daráson egyesületi óvodát állítsunk fel.

A nováki óvoda helyiségének 1000 frton való felépítési költségeiben ig. választmányunk határozatához képest pénztáruk 100 frt segéllyel járulván, részleteket kérjük ezen utalványozás jóváhagyását; a még pótlólag hasznosításra kért újabb 100 frt iránt méltótlanságunk határozni.

Nógrádmegyei választmányunk Málapatakon esztig Lévénben óvodát állítani és egyesületünkől évi segélyt kér, melyet is megadni javasolunk.

Selmezhányai választmányunk kívánságunk teremt, hogy Stiefflón is állítsunk fel kiadódó óvoda, de ezen kívánság valószínűsítését a jövő évre vagyunk kénytelenek hagyni; részletes terv még elő nem terjesztett.

Zólyomi választmányunknak óvodák létesítését esztig felhívása szintén nem maradt eredménytelen, és kiáltásunk van, hogy ezen teréken választmányunk Buzsákbányán és Zólyom Lipcsén a legközelebbi jövőben fogja az óvodákat életre hívni; reményünk valószínűsítésére kérünk ezen óvodák részére szintén évi segélyt engedélyezni.

Trancsánmegyében a már múlt évben tervbe vett Zayugrózi óvodán kívül, az ottani választmány előterjesztése szerint Kisvicsa Újhelyen és Varinban lesznek óvodák felállíthatók, mintán egy megyebeli főir azokat egyenként 1000—1000 frt tőkével kén ellátni. — Ezen óvodák segélyezésére szintén valamely összeg előirányozandó.

Baramegyei választmányunk óvodák felállítására tárgyában előterjesztést még nem tett.

As Apátmaróthban Hontmegyében 1884. évben felállítani tervelt óvoda mai napig nem létesítvén, az arra akkor folyósított 100 frt gyűmölcsösleg lett ottani választmányunk által elhelyezve; úgy ezen, mint a trancsánmegyei Zayó-Váralján létesítendő óvoda szintén igényel évi segélyt.

Liptói választmányunk csak a rózsaházi óvoda részére kér 100 frt segélyt, melynek a megakarításukból a múlt évben is folyósítottunk 100 frtot; ezen igen fontos hivatással bíró óvoda az ottani kiadódó egyesület által tartatik fenn 900 frt költséggel, de az a fenntartó egyesületi bevételeiben teljes fedezet nem lel. A segélyezést újból javasoljuk.

Ugyancsak a nyitrai megyei Nagy-Tapolcsányban apácák vezetésére alatt az év őszén megnyitandó óvoda részére 100 frt és a vágybelyi Fröbel gyermekkeri egyesület által 955 frt kiadásai fenntartott óvoda részére 50 frt segélyt lett megmaradt új választmányunk részéről; utóbbi bevételei 714 frtra rugnak; ezen két óvoda közül a vágybelyi, továbbá a nagysztrányi óvodák kérésre a jövő évre is segélyt.

Mielőtt még jelentésünket az óvodákra vonatkozó részről befejeznék, a hála értevével kell megemlékeznünk Roskoványi Ágoston nyitrai püspök, 6 emlekezésének az évi április hó 15-én 1069. sz. a. hozsánk intézett sorairól, melyekben méltányolva törekvéseiket, kiáltásba helyezi, hogy egyesületünket óvodai fenntartása céljából évenként segélyezni fogja és egyúttal egyházmegyeje lelkészek papága figyelmét óvodák létesítésére és támogatására irányozandja.

(Folytatás következik.)

Elmélkedések

a honi ipar felvirágása, a kis iparos osztály megmentése, és a munkás-mozgalmak megindításának módjai filott.

Irta és a b. gyarmati iparos ifjúságnak felolvasva

Bodnár István ügyvéd.

Egy néhány évtized előtt hazánkban az iparos osztály nagyon alárendelt szerepet játszott; mert a magyar nemzet vesztérföldi azon téves hitben élt, hogy a mi nemzetünk kizárólag csak mezőgazdaságra van hivatva.

A gazda eladta a gyapjút a külföldi gyárosnak például másfélként 100 frtért, és ugyanazon gyapjút, de már késő ruha képében és ezer forint értékben visszavándorolt a hazába ismét; és így 900 frtot kapott a külföld tőlnek az iparosikkért, 100 frt pedig maradt a mezőgazdaság a nyers anyagért.

Mint hogy pedig Magyarországnak nagyszámú és fényűző arisztocratiája van, a melyet a fényűzésben a polgárság, ezt pedig a lehetőségig a nép is utánazni szokott; és az iparosikkal egyen a gyermek játékok leg többnyire a külföld szolgálatja: beállott az elcségyesedés; mert a ki lehet ad ki, mint a mennyit bevon: annak el kell pusztulni. Míg a magyar nyers termékek európasszerte keresett árucikkek valának: az ipar tul-kiadás a gazdasági bevételei némileg kiegyenlített. Napjainkban megváltoztak az állapotok. Most a gazda vasszedelme nagyban fokozódott az által: hogy a nyers termelésben Amerikával, Ausztráliával és némely európai országokkal is kell versenyezni; és az európai államok legközelebbi védvámokkal őrzik saját termelői érdekeit, és elzárják piacsaikat elől. Régen kell tehát lenni, ha megakarunk élni; mintán az iparosikkért bőven kifolyik a pénzünk ma is; a nyers termékek pedig egyedül az osztrák birodalomban találunk immár piacot, nem lévén külső vámok köztünk felállítva.

Végre tehát felébredt a nemzet, és azon erős meggyőződésre jutott, hogy az elcségyesedést a hazai ipar hiánya okozza; mert a külföld iparosikkért kizáró-

lyozza a nemzet pénzét; pedig a pénz a nemzeteknél olyan, mint az egyén testében a vér. Elégőse pénz, és annak kellő forgalma nélkül nincs egészséges nemzeti élet. Vizsgáljuk meg, minő állat foglalt el az iparos osztály az államban.

Az állami életnek legszükségesebb tényezői: a mezőgazdák, a kik termelik a nyers anyagot; az iparosok, kik azt iparszikké alakítják; és a kereskedők, a kik a nyers termékeket és iparszikkakat, a bel és külföldön elárussítják. Ezen három tényező közt az iparos a legközvetlenebb foglalkozás; mert a gazda eladja a maga termékét a külföldnek, ha többet ígér érte, ha mindjárt éh-halál legyen is a hazában, és ha a honi iparos szenved is a nyers termékek fölszágazása miatt. A kereskedő életelve, olosz venni és drágán eladni; s így beszerzéséről a külföldön az iparosikkal és elárussítja azokat a hazában, mit sem gondolva a honi iparossal, a ki károsodik miatta, és a haza érdekében, midőn a külföldre fordja az iparosikkért a nemzet pénzét.

Nem ilyen az iparos osztály foglalkozása; mert ha az ő iparosikkal a hazában kelnek el: kizsorigják a külföldi cikkeket és bent marasztják a nemzet pénzét. Ha pedig sikerül a honi iparosikkal a külföldön is piacot szerezni: az iparos még idegen pénzt is ödeget a hazába. Tehát a jó iparos joggal elmondhatja, hogy jólterve, megmentője a hazának.

Hogy az ipar hatalma milyen nagy: azt az iparos külföld példái igazolják. Nézzük Helvétit, Belgiumot. Magukban véve csekély államok ezek: de az ipar gazdaggá s függetlenné tette őket. Vagy nézzük Franciaországot. Milliárdokra rugó sáncos vetett rey Németországnak, és ez a messé ország a virágzó francia ipar folytán, nem csak hogy visszavándorolt már Franciaországba: de a német kereskedelem manapság már igen sokkal tartozik a francia-piacoknak.

Az tehát a kérdés, miként teremtsünk hazai ipart? Ezen cél elérésére első és elengedhetlen kellék az iparos osztálynak európai színvonalon álló képzettsége, hogy a külfölddel versenyezni képes legyen. Ez okból hazánkat élőséges száma, felszerelt iparműhelyekkel összekötött polgári és ipariskolákkal kell ellátni, úgy, hogy az iskola-végzett ifjú elméletileg és gyakorlatilag kiképezve lépjen ki az iskolából. Ily iskolába szívesen járának a módos és előkelő emberek is gyermekeiket, a kik t. i. az ipar fontosságáról meg vannak győződve, és tudják, hogy az iparos pályán gyermekeiknek szép jövőt biztosíthatnak; de a mai magán-műhelyekben mester inasokul adni, s ott tisztelt a kivételeknek, meg szorgalmazni nem akarják. Pedig a haza érdekében van, hogy az iparos osztály a módos befolyásos osztályok gyermekeiből is toborozzon utódokat; a kik azután hazai tőkével is rendelkeznek, és már születéskor a gyermekkorai nevelésükkel fogva a múltal egyaránt tartoznak. Az ezekből képzett iparosok az osztály tekintélyét növelni fogják.

De sokan lesznek, a kik kérdeni fogják, hogy mi hasznát venni a kisiparos a legnagyobb fokú képzettségnek is, ha a gyári ipar megéli a kisiparos osztályt? Gyárakat pedig minden gazdag ember állíthat, szerezvén magának szaktört munkát vezető és más gyári személynéket. A kis iparosok ily körülmények közt a versenyre képtelenné válván, kénytelenek a gyáros munkásként besegődni; s egész életükön keresztül elégedetlenek lesznek, látván, miként gazdagodik a gyáros a képzett iparos véres verítékén. Innét támadnak világszerte az iparos országokban a munkás mozgalmak, melyek dynamittal rombolják szét a gyárakat és gépeket, és tönkre teszik saját magukat is; mert ki lesz oly jó bolond, hogy a gyárakat újra felépítse, ha nincs biztosítva az ily rombolások ellen. A lázadó munkások ily módon éh-halálunk teszik ki saját magukat is családjaikkal együtt.

(Folytatás vége következik.)

Gács, 1886. jún. hava.

Gács Losonctól nyugatra egy óra járás távolban a bagyes vidéknek egy kiemelkedő ponján vár alatt épült, s alig kétezer lelket számláló községben van egy pokrócs és fluon posztógyár is, mely egy a község mint a vidék munkás osztályának is, nagy részben a napi kenyert adni hivatva van. Gács községben vannak letelepülve a régi modern fazekasok s ezeknek száma a községben döntő szerepet képvisel oly annyira, hogy különösödéseikkel maig is szűk mester alatt állanak, s csak ezt ismerik el felelősségüknek, bírság váltak nem a haladásban, hanem a civilizációtól való visszamaradásban.

Ezen k. b. szűk családra mond fazekasok, ma már a gyári s a modern készlet hasonlósága iparosikkal szemben lezserítették a piacokról, farsaikat poton áron vevőre kénytelenek, s így a legnagyobb arányú tömés sem képes egy egyén hetenként 1-30—2 frtnál többet megkeresni. Ez sajnos nekünk nézve, de több érte tény.

Gács községben tehát, úgy a magyar szó iránti hajlam mint a kulturális haladás teljesen meg volt bontva addig, míg új egyénekkel nem szaporodott az meg. S történt ez két évvel, hogy Gács nyert modern plebánust, ki czéljának, tüzé ki a köznépművelődésnek előmozdítását; nyert szolgabírói hivatalt magyar egyénekkel, jutott a tudományos magyar orvoshoz, a nagy stílusban berendezett gyógyszer-tárhoz is. Ezekkel szemben állott számos korcsma egy iskolával.

Plebánosunk, ki a község terén fáradozhatlan, hozzá is látott tavaly az iskolának restaurálásához, de mert 130 növendék egy kántortanító alatt csak lézengott, s mit sem tanult, hozzá építtetett egy leány iskolát magyar tanítónő vezetésével, melylyel egyszersmind elődött Gács sorsa a magyarosodás részére.

Még nincs egy éve, s mondhatni egész büszke önértéssel, miszerint Gács két év múltával képest — a még hátramaradt fazekasok levonásával — ma a kis község a hol a magyar szó ritka volt, mint a fehér holló — mert még a csekély számú intelligencia is németül érintkezett — teljesen átalakulván; magyar dalt, magyar műkedvelői előadásokat s a magyar szót olyanok ajkairól is már hallani a kiktől nem is volt várható, hogy még magyarul is beszéljenek.

S ezzel megszűnt Gácsban a tót szinbar- ugynevezett „Divadló“, a tót műkedvelők hódítása elmaradt s volt idő a hol a nagy dob ébresztett fel az éjjeli nyugalmából, mert „faust“-ot adták elő a tót zatyafiak. S midőn ezen ördögök nem kísértének, azóta az egész vidéken megindult a mozgalom egy magyar közművelődési egyesület létesítésén s e tekintetben Gács már első helyet foglalt el s ma felső a nógrádmegyei magyar közművelődési egyesületnek 50 nél több alapító, 400-nál több rendes s számtalan pártoló tagja is van.

Mi a modern haladásnak s a magyar állameszmének rendithetetlen harcossai elvben kimondtuk azt is, hogy Gács a a vidék csak úgy nyerhető meg teljesen ha az óvodákban kezdjük, s erre Gács községet első sorban a nagy közlekedő pontja miatt is alkalmasnak találunk. Csak hogy az ilyen nemes elhatározás nem sokat ér ha pénz nincs hozzá. Kikől? Honnan??

Gács község az iskolával szemben is passiv viselkedett, az óvodáról tudni sem akart, s így ezzel egyúttal oly akadály gördült utunkba, ha nincs velünk az életre való nemes gondolkodás plebánus a ki az efféle kifogásoktól meg nem ijedve, annál inkább bátrabban hozzá látott az anyagi erő gyűjtéséhez, mely nélkül nem tudni mikor jutunk célhoz? És íme felépült az óvoda, az iskola, a község támogatása nélkül; alkalmaztatott magyar tanítónő, a község hozzájárulása nélkül; szereztetett egy nagy ház, s az mintaszerűen berendezett óvodának, a község filléreinek igénybe vétele nélkül, s ez mind egy év alatt!

Az óvó máj. hó 30-án vasárnap megnyílt ünnepélyes „veni sanctoval“ a templomban, majd később körmenettel kivonult a nép s szemelátára felszenteltetett s átadatott egy talpra esett magyar beszéd kíséretében a kisdedeknek.

Megható volt az ünnep, könny csillogott a nemes pap szemében s ez volt az öröm könyve. S midőn kifejté az intézet rendeltetését s szavakkal rekesztő be szép beszédet. „Ez most bocsásátok ez a szent helyre az ártatlanokat, mert azok kik ezt tenni elmulasztják, nem lehetnek jó szülők, nem jó emberek s nem jó hazafiak.“ A körmenet vissza vissza indult a templomba, Tedeum ra s ezzel az ünnepélyes megnyitása a gácsi kisdedővönak befejeztetett.

Felütni azonban a visszatekintést is szült az, hogy a szolgabírói hivatal s a község előljárósága, kik is tudomásul bírván e ritka ünnepélyről a helyszínen meg nem jelentek, s ezzel a köznép közé bintetett ismét olyasmí, mely visszaterelhet a régi helyzetbe, a budaságnak martalékaként. És ezt számnélkül hagyni nem lehet mert kevesebb a lelkiismeretnél, kevesebb a modern irányúnál, melylyel nem előre, hanem hátra menne minden; a hátramaradott manapság már nem hazafias eljárás, mert az ott nyilvánul a hol a község, nem a magán érdek vagy a személyes ambícióból merített kö színynek alárendeltetik, de annak úgy anyagi mint szellemi pártolásában.

És jön idő a hol és a mikor meglátjuk, vajlon azok, a kik egy fillérrel sem járultak a kisdedővő létesítéséhez, nem e elvi ellenzői e minta intézetnek! Me glátjuk kik azok, mert számos gyermekeket nem láttunk az intézetbe jegyezve, kiknek neveit első sorban olvasni kellene nem csak mint jó és buzdító példaként hanem mint a magyar szellemű hazafiságnak előmozdítása czéljából kötelességnek tekintve várjuk, jövőben várjuk a mulasztásnak jóvátételét.

S e valóban megszomorító tény a plebánus ur panaszos hangon constatalni kényszerült, a mikor is annak adott kifejezést, hogy manapság a hol minden magyar honpolgárnak kivétel nélkül testvéries egyetértéssel karöltve kelle támogatnia hazát, ott állunk, hogy azok, kik hivatásunknál fogva mint első hívatta van-

nak a jó példával elől járni, elmaradnak. Hová jutunk ha ilyen magatartással viseltetünk a legnemesebb hazafias ügygyel szemben a közművelődéssel?

És az ilyen eljárásért melyet inkább csak pófsz kedésnek lehetne minősíteni, nem volna-e helyén a dorgálás?

Micsel Zeigmond plebanos urat pedig elne keserítes az, mert a község régi baja ez már szegény hazánkban s az is, hogy Gácsban még csak elismerés sem kíséri a hazafit, azonban az is a régi korhadt fának egy vadonca, s meg lesz nyugodva a főtiszteleendő ur, ha vissza tekint két év előttré, mennyiben haladtunk s változott a község s a vidékek a mivelődése, s be kell, hogy lássa, miszerint azok a kik önfeláldozó hazafias munkát, elismerni nem hanem félre magyarázzák, még nincsenek azon a ponton, a melyen túl azután tudni fogják azt is mit cselekedzenek.

Az tehát, hogy neveljük a leányokat s felvirul a haza, törvénybe van iktatva s ez Gácsban hála istennek érvényesül is; de az, hogy nevelve a kisdedeket s megtestesül az állami eszme, keresztül is vihető legyen, erre is törvényt kellene hozni s általán kötelezővé tenni.

Addig azonban míg erre törvény nem kötelezi a szülőt, kiki belátásától függ a gyermek nevelés; s csak sajnálni lehet ez idő szerint oly szülőt, kinek anyagi ereje a legszükségesebbeknek szemben is csak szűk korlátok között nyílvánul: de sajnálatra méltó kétszeresen az a gyermek még inkább a szülő ha alkalom van hozzá, elő nem mozdítja, attól a támogatást szándékosan megvonja, pedig Gácsban ilyen szülő még sok van.

No de bizzunk a főtiszteleendő urral a jövőben s az idő valószínű mindent orvosolni is fog.

Kosztka Tivadar.

Szécsény jun. 30.

Tekintetes szerkesztő úr!

Szécsény m. város ifjusága által június 19-én tervezett nyári mulatság az esőzés miatt június 28-án tartatott meg a „Káprás“ erdőben. Engedje meg, hogy becses lapjában erről röviden értesítést adjak, a jövődelemtől elszámoljak, s a tett felülfizetések és adományok nyugtatványoztatassanak.

A kitűzött nap délutánján 4 és 5 óra között kezdett érkezni a díszes vendégközor, s a csinos erdőcskében, igen alkalmas idő és jó zene mellett kedélyesen mulattak esti 10-11 óráig. Minthogy ekkor hűvösödni kezdett a levegő, megkezdődött a városba vonulás, azonban dacára a vidám hangulatnak nem sikerült összehozni ismét a társaságot, hogy a vendéglő nagy termében folytatható lett volna a tánc. Hja! nyáron nem szeretjük a szobát. A férfi társaság egy része azonban sajnálta már befejezni a mulatságot, s egy darabig még úgy zenező mellett el beszélgettek Lóvi Ignác jó bora mellett.

A hölgy közönség közül ott voltak: Balás Miklósné, Bajer Sándorné, Beke Istvánné, Emberger Ödönné, Glósz Sámuelné, Hanzély Mártonné, Horthy Pálné, Hittig Gyuláné, Hering Nándorné, Krivácsy Antalné, Krády Bertalané, Luchkovitz Imréné, Niedermann Vilmosné, Pick Józsefné, Pothraczky Györgyné, Ruszinkó Antalné, Szigyártó Pálné, Schlésinger Jakabné, Vancsó Béláné; Balás Ilonka és Piroška, br. Buttler Malvin, Emberger Teréz, Glósz Jolán, Havas Ilonka, Krády Vilma, Niedermann Anna, Pick Malvix, Pothraczky Teréz, Rákóczy Etelka, Ruszinkó Gizella és Lenke, Szigyártó Lenke és Margit, Tóth Viki és Várady Mariška úrhölgyek.

A belépti díjakból befolyt összeget teljesen felomészta a kiadás, így a tűzoltó egyesület alapja javára csak a felülfizetések és külön adományok maradtak, mely összeg 28 frtot tesz.

Felülfizettek: Pintér Sándor 4 frtot, Vancsó Béla és Krivácsy Antalné 3-3 frtot, Beke István és Hanzély Mártonné 2-2 frtot, Horthy Pál, Tersztyánszky István, Krády Bertalan, Csiky Sándor, Ruszinkó Antal, Tóth Jenő és Bajer Sándor urak 1-1 frtot.

Ezekon kívül a nemes czélra külön küldtek be Szent Iványi Ferencz 5 frt, Kék László 2 frtot.

Fogadják a nemes szívű adakozók az alakítandó egyesület nevében a rendezőség köszönetét, kiváló tisztelettel vagyok

Taska Géza.

H i r e k.

Pajor Gáspár m. kir. honvéd százados, ki az itt állomásozó 52 ik honvéd-zászlóalj tisztí karának általános tisztelet és városunk minden rendű polgára által közszereletben részesült, 15 évi itt tartózkodása után kedves családjával együtt június hó 27-én elhagyta városunkat és Besztercebányára, hová áthe lyenték, utazott el. Kedves barátunk, kihez mindnyájunkat oly sok jó emlék és őszinte szeretet fűzött, la-

punk útján vesz búcsút megemlékezően jó barátjai és ismerőseitől, kiktől a rögtön távozás miatt nem volt ideje és alkalmuk közvetlenül elbúcsúzni. Távozó barátunknak részünkről is minden jót kívánunk, érezze magát új körében úgy, mint körünkben érezte magát.

Krausz Vilma, kinek lapunk tárcza rovatában több igen sikerült kedves versét közöltük, s kit szerencsénk van lapunk jeles munkatársaihoz számíthatni, hosszabb időn át súlyos betegségben szenvedett. Ör vendetesen vesszük azonban a hírt, hogy súlyos bajából felgyógyult, s így a szép és művelt lelkűtű asszony ideáljának, a költészet szép világának ujabb szentelheti fel szabad perczeit.

A helybéli róm. kath. iskolaszék újból megalakulván, világi elnökül Harmos Gábor úr távozása folytán egyhangulag dr. Melicher Ferencz kir. ügyész, alelnökül Reményi Károly város bíró, választatott meg. Iskolaszéki tagok: Aninger László, Balás József, Farkas Ferencz, Fonódi István, Filler Lajos, Garam Jenő, Guttmann István, Grozman György, Irainecz József, Kommerell Gyula, Molnár György, Rády István, Scitovszky János, gr. Stomm Alajos, Tamaskovics Gyula, Ticsénszky József, Tomesko Nándor és Vannay Ignác urak.

A gróf Zichyék kitűnőséggel látogatták meg e hét folytán megyénket, hogy személyre vegyék a seniorális uradalmat. Gr. Zichy Nándor, mint a jelenlegi senior teljhatalmazottja, fogadta már Lőrincziben a Vác felől érkező excellenciás urakat: gr. Zichy Jenőt, az országosan ipargrófó névvle megistiztelt jeles férfit, ki a seniorátusságnak családi gondnoka; továbbá gr. Zichy József volt kereskedelmi minisztert, a prosenior gr. Zichy Ferencz fiát. A három gróf aztán Balassa Gyarmaton át először is Zsélybe, az uradalom székhelyére ment, és itt a gazdaságon kívül megismer lélte a jó hírd, de végsőig elhanyagolt fűrdőt, mit látva a gróf urak oda nyilatkoztak, miszerint ez állapot legközelebb segiteni kell Bizonny hálára kötelezik le vele az egész vidéket, és ily kis áldozat nagyon is illő lenne oly nagy uradalomhoz. Értésülünk továbbá, hogy mintán a seniorátus 200 éves fennállása folyó évi július 16-án telik be, e nevezetes eseményt a gróf család nagyobb ünnepélyességgel készül megülni. Lapunk nem fog késmi erre vonatkozólag az érdekesebb történeti adatokat már legközelebb közölni. E kétezár éves jubileum alkalmából Balassa-Gyarmatra nézve is mint halljuk, kedves meglepetések várnak. A gróf urak az uradalomhoz tartozó összes köz ségeket meglátogatták, s csak e hét végén utaztak el.

Uj posta. Dejtáron júl. 1-én új posta állomás lépett életbe.

Párbaj. K. S. és T. A. urak közt B. Gyarmaton júl. hó 2-án kardpárbaj ment végbe. K. S. könnyű sebet kapott. A párbajra az szolgáltatott okot, hogy T. A. a múlt kedden a szinbázban helycsere miatt megsértette K. S. urat.

Kossuth Lajos nagy hazánkba az első, ki az erkölcsnemesítő társulat javára 100 frtos alapítványát befizette.

A zárt levelező lapok júl. 1-én kerültek a posta forgalomba. Egyszerűek, csinosak és czélszerűek. Sima papíron annyi hely van levélíráshoz, mint két régi levelező lapon. A felbontás úgy történik, hogy az átlynggatott és laragasztott szegélyt le kell szakítani. Kétféle ilyen lapot adnak ki, három krajczárosat a helyi, és öt krajczárosat a vidéki levelezés czéljaira.

Gyászhir. Györgypál Ferencz köztiszteletben álló honvéd őrnagy urat és nejét súlyos csapás érte, két éves fiacskájukat Brunót ragadván ki karjaikból a kórházhelyen halál. Temetése július 1-jén a honvéd és polgári elem nagy részvétele mellett ment véghez s ez szolgáljon némi enyhűt a bánatos szülők szívének. — Krigóvsky József volt p. sőji földbirtokos, Kacsokovics Iván szolgabíránk nevének édes atyja, folyó hó 3-án reggeli 5 órakor 82 éves korában jobb létre szendertült. Áldás emlékére.

A női dalkör B. Gyarmaton Scitovszky Jánosné elnöklété alatt a múlt vasárnap ülést tartott, mely alkalommal elhatározatott, hogy az egyesület az országos dalárszövetségtagjai közörsorakozik. Ugyanakkor a női dalkör képviselőjéül a pécsi országos dalversenyre Zelenka János karnagy küldetett ki Huber Károly szobrára a dalkör 5 frtot irt alá. A szünetök júl. 1-től szep. 1-ig tartanak.

A polgári fiú s leány iskolában a zárvizsgák múlt hó 18., 19., 22., 23., s 25-én az iskolaszék részéről kiküldött tagok és sajnos csekély számú közönség jelenlétében folytak le. Éppen ezen már évek óta tapasztalt közöny miatt a tautestület a vizsgák megtartását akképp határozta megtartatni, hogy az egyes tárgyakból különösen azok szövegeit ki, kik elégtelen osztályzatot, nyertek, vagy pedig azok, kiknek szülői jelen voltak. A tanulás eredményét jelző táblázatból kitűnik, hogy a fiú osztályokban 120 tanuló között 21, a leányosztályokban pedig 55 tanuló között

12 jeles rendűekkel szemben a fiú osztályokban 9, a leány osztályokban pedig csak 4 tanuló utasítottatott osztály ismétlésre. Ez tehát eléggé megvilágítja az iskolai körülményt, miszerint az iskolánál működő összes tan-
erők nemcsak feladatukat lelkiismeretesen betöltötték.

Az irodalom és gyermekelnevelés. Az irodalom az évek hosszú során lassan érvényre jutott, hogy ma már oda jutottunk, hogy az irodalom, vagyis a könyv, melyet előbb az utolsó betűig át nem olvastak, csak részletek, félve merik odaadni gyermekeiknek olvasásra végtelenül. Ezen ott a hol legkevésbé várnak, oly helyekkel, oly kifejezésekkel találkozik az olvasó a melyeknél előbb olvassék, félve kell óvniunk gyermekeinket. A „Magyar Hírlap” című hetilap oly gondoskodással van összeállítva, hogy nemcsak mint erkölcs-nemesítő olvasmányt bátran adhatjuk leányaink kezébe, hanem abban a biztos tudatban tehetjük ezt, hogy nevezett lapból életkorukba való, a hasznos ismereteket is merithetnek, melyeknek egykor mint nos, háziasszony és családanyák hasznát fogják venni. A „Magyar Hírlap”, mely a magyar gazdaságyonk orsz. egyetemes hivatalos közlönye meg-
jelenik minden vasárnapon „Munka Után” című ingyenes szep-
irodalmi melléklettel 12—16 oldalnyi terjedelemben a előfizetési
ára egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr. Mu-
tatvány azonnali készlettel szolgál a kiadó hivatal (Budapest-
ten nagy közma-utca 19. sz.) ingyen és bérmentve mindazoknak
kik szívesen hozzá legcélszerűbben levelező lapon fordulnak.
Ajánljuk olvasó közönségünk figyelmébe és pirtfogásába, az új
félét beállítással.

Színház. Janus 26-án B-Gyarmaton először került színre
Planquettek holdi szépségben gazdag a komoly irányú operet-
tje „Rip van winkle” a rendelkezésre álló erő díszes és buz-
galma mellett. Kitértek Tiszai, Erdősi Bert, Rozsa Rózsika és
Komjáthy. 27-én adták Almásynak, Tót leányát kisse gyenge el-
adásban. Kedden Jan. 28-án Lecocqnak általánosan ismert szép
szépe a pikáns mestérségét fogva még mindig vonzó operettjét
„Angot” adták színházunk északvárosi előadásban meglehetősen tel-
tél előtt. Az előadás az eddig hallott operet előadásokat hatá-
rozottan felülmúlta. Különösen szerencsés estje volt Erdősi Ber-
tának (Lange) ki nagy szerepét jeles alakítása és kellemes éne-
kével szépen kombinálván az est sikerét biztosította. Kitérte to-
vábbá még Rozsa Rózsika (Angot Clairette) és Tiszai (Larivodiere)
Szerdán Gálly Gergely „Stomfay család” című nagyhatású szin-
műve Szécsényi gondos előadásában került színre. Sajnos, hogy a

nézőtér az alkalmakkal csak félig volt meg. A főszerepeket Bácsó
(Héthársi Bert) és Bács (Stomfay Ákos) a többi már megszokott
jeles alakítással teljesen érvényre emelték. Kik mellett különösen
kitérte a társulat fő tagja Gyarmati Alice (Margit) Kitérte meg-
alakja, tiszta csengő hangján hangja a főképp szorgalmas vala-
mint szerepeinek helyes felfogása szép reményekre jogosítanak. A
jelen volt csekély számú közönség nyílt jelenetben adott kifeje-
zést elismerésnek A. Orsz. Kata (Keresztes Á. ne) Aradi (Lá-
pócsy), Fábrián (Vilmos) és Komjáthy (Barnabás) jelesen műkö-
ltek közre a darab sikerén. Csütörtökön Rozsa Rózsikának jutu-
lomjátékát Csepreghynek „Bárga csikó” című művét adták szín-
színek. Az előadás kitűnő a az estünnepekte a közönség kedven-
csévé vált Rozsa Rózsika volt. Bar sajnós csekély számú közön-
ség jelent meg, de a jelen voltak virágok, kószorú, tengeri
taps és kihívásban fejezték ki a művésznőnek kiérdemelt elim-
erésüket a rokonok és barátok. Valóban jeles alakítás volt, Erősi
dalai pedig szépek és gyűjtők. Az ünnepektek mellett sorakoz-
tak a játékokkal az est sikerét emelték Bács (Csorba Márton)
Tiszai (Laci), Aradi (Bakaj András) Völgyi (G. László) és Kom-
játhy (Peti). Ez alkalmakkal közönségünk figyelmét felhívjuk azon
előadásokra, melyek Vízvárnak a nemzeti színház el-
őadásai komikusanak jul. 5-én kezdődő vendégcsereplésével kilá-
tásban vannak. Mint halljuk a jeles művész ezúttal háromszor fog
fellépni és pedig Páiban, Stern Iszákban és a Csalmadja mint
kisérlet című bohózatban

Apróságok.

— Ön csak negyven éves és már is egyszáz éves? — kérde-
a minap egy barátunk egyik ismerősétől — Ugy van. Egyszer
mikor nagy veszteséget szenvedtem, huszonegy óra alatt meg-
szűntem. — Furcsa! Nálam ellenkező hatása volt a veszteségnek.
Köztem már öszül, de mikor anyósom meghalt, egyszerre csak
újra vissza-visszatértem hajam eredeti színét.

— Rágalom. Miért mondják, hogy a mi szivarjaink olyan
rosszak? — kérde egy orvos. — Biztosíthatom önöket, hogy a leg-
jobb mérget tartalmaznak, melyet valaha láttam!

— Erős szomj. A B fogadó vendéglőse délutáni negy órkor
megpillantja a pincért, amint a mozdulatát, tele vízzel, az eme-
lre viszi.

— Hová viszi ezt a vizet?

— A 8. számra, annak az urnak, aki tegnap este berágha
jött haza.

— Hát még mindig alszik!
— Ugy van.
— Miért nem vitt neki reggel mosdóvizet?
— Vittem, de ő kiitta az egész tal tartalmát.

Virágnyelv. Náci: „Te Jóska, miért csútkak be már me-
gint?”

Jóska: „Mert a tanácsos úr óráját megtaláltam.”

Náci: „Te, hiszen az nem bűncselek négy!”

Jóska: „No, tudod, az előtt találtam meg, mielőtt a taná-
csos ur elvesztette.”

Tud magán segíteni. Egy ur, a ki nagyon szereti a ké-
nyelmet, belép egy kupéba, a mely meg van tömve utasokkal.
Amit a vonat megindul, az ur kivessz táskájából egy kőszepu-
ságu csomagot, maga elé teszi a nyájas mosolylyal szél: Az em-
ber nem vigyázhat eléggé. Jobb lesz, ha mindig szem előtt tar-
tom. — Ugyan mi van hát ebben a csomagban? — kérde egy ki-
váncsi utas. — Csekélység egy kis dinamit. A következő álló-
máson valamennyi utas megoszlik. A magára maradt ur fel-
nyitja a csomagot a jóisten kezd falatozni. Senki volt benne meg
pogácsa

Szólta magát. Erdész (a hajtóhoz a ki az élelem-komarat
viszi): „Te Gorgoly, te a szilvóriumos üveget bántottad!” Hajtó:
„Nem én, tekintetes uram, olyan kutya keményen be van dugva,
hogy nem fér ahhoz a szent sem!”

Felságos követelés. Tanár: „Nem tudom, de olyasmit sze-
golek, mintha ebben a tanteremben valami égne. Molnár nem éres
semmit?” — Molnár: „Nem, tanár úr!” — Tanár (szemrehányó-
lag): „Fiam Molnár, ennek, mint ebben az osztályban legidősebb-
nek mégis éreznie kellett volna a szagot!”

Vigasztalás. Csipész (adósához): „Fiatal ur! Ideje volna
már valahára 6 frt tartozását megfizetni; ilyen csekély összegért
nem kívánhatja, hogy azt a hosszú utat idáig olyan gyakran
megtegyem.” — Adós: „Vigasztalja magát mester ur, jövőhónap-
ban — szomszédságába megyek lakni.”

A törvényszék előtt. Ön javíthatlan gonosztevő! Már ed-
dig is vagy tízszer ítéltek el — Igaza van, elnök ur. Nagy bo-
lonlóság volt tölem, hogy nem bérlettem ki a vádlottak padját.
Olcóbban jutottam volna álom-reha.

Horváth Danó,
felfűző szerkesztő.

H I R D E T É S E K.

Gyümölcs befőzéshez!

Cukor, igen kitűnő hólyag (pergament) papiros és spár-
ga legjutányosabban kapható

Hummer Mihály,
fűszerkereskedőnél Balassa Gyarmaton.

Pályázat.

A B-Gyarmaton székelő „Takarék és Hitel” társaság
résztvevőitársulat” című pénztársaság a pénztárnoki
állomásra üresedésbe jövőn, felhívta mindazokat, kik
ezen 700 frt évi fizetéssel és 100 frt lakbér illetmény-
nyel összekötött állást elfogadni óhajlják, hogy saját
kezükkel írt pályázati folyamodásukat folyó évi július
20-ig az intézőhöz juttassák.

A folyamodáshoz a pályázó tanulmányai, nyelv-
ismerete, eddigi előélete és erkölcsiisége felőli bizony-
latok eredetiben vagy hiteles másolatban csatolandók.

Ovadékol, a megválasztott 1500 frtot készpénzben
tartozik letenni, és pedig a megválasztásról való érte-
sítés vételeiől 8 nap alatt Ennek be nem tartása esé-
tén a választás hatályát veszti

Az illető hivatalát a megválasztás után s az 1500
frt letételével azonnal elfoglalhatja, legkésőbb azonban
f. évi október hó 1-én kell hivatalba lépnie.

Egyébiránt egy évi próbaidő is kikötött, és az
igazgatóság fontartija jogát ennek tartama alatt egyne-
gyed évi felmondással — saját belátása szerint — el lehetni.
Balassa Gyarmaton, 1886. június hó 11-én.

Az igazgatóság.

Kölcsön 6% és 5%-ra.

Minden önjogu személy, kinek önfentartására állandó jövedelmei vannak, úgy m. háztulaj-
donos, gazda, bérlő iparos kereskedő hivatalnok, stb. kaphat közbejötttem útján egy **ford-
rosi hitel esóvetkeséttől** 100 frtól 1000 frtig 50 hó alatt postautalvány útján visszafizetendő
6%-os személy hitel kölcsönt. Minden 100 frt kölcsönösszeg havi 2 frt betétet törleszthet.

5%-os bank-kölcsön

közvetítettik 400 frtől kezdve egy millióig **földbirtokra** 17 évre 5%, 25 évre 2%, és 40
évre 6%, tőke-törlesztéssel. Jó anyagból épült **udvari házsakra** 25 évre 2%, tőke-törlesztés-
sel. Házkölcsönöknél megállapítandó becslési költségek előre leteendő. Földbirtoknál az évi
állami földadónak 35 - 50 szerez összege kölcsönképen adatik. Nagyobb tőketörlesztést bár-
mikor eszközölhet. **Ügynökök** tisztességes provisió mellett működésre felkérhetnek. - Válasz
és portóköltség fejében 35 kr. levélbilyegben kérétek, e díj nélkül válasz nemadatik.

Pollák János,

bizományi és ügynöki irodája, Budapest, VII. csömör ut 37. sz. 1 em.

Ház bérbe adása!

Kis-Tabán utcában levő házamban, (jelenleg a m. kir. adófelügyelőség hivatalos he-
lyiségei) mely áll az emeletben 7 szoba, konyha és kamrából, a földszinten az ud-
varon, két lakhelyiség mindegyike két szoba és konyhából áll, folyó évi október hó
első napjától bérbe adandó. Bővebb fölvilágosítással szolgál B-Gyarmaton

KOHN ADOLF.

gy jó házból való fiatal ember körjegyző segédnek ke-
restetik a **hagyagyi körjegyzői** hivatalhoz. A feltételek
ugyanott megtudhatók.

Öltöző szövetek.

tartós gyapjából szövet, a következő árak mellett adatnak
ol. Egy közepes nagyságú férfi számára

egy egész	jó gyapjából	4.98
öltönyre	jobb gyapjából	8.—
3-10 mtr.	finom gyapjából	10.—
szövet	legfinomabb gyapjából	12.40

Utazó-Plaidek darabonként 4, 5, 8, egész 12 frtig
kaphatók. A legfinomabb öltönyök, nadrágok, felöltők, kabát
és esőköpeny szövetek. Tuflí Loden, Commis, Kammgarn,
Cheviot, Tricot, hólyg és tekeendők, Peruvians és Dor-
king árakat ajánlja

Alapított **Stikarofsky J.** 1866-ik évben
gyári raktára Brünben.

Minták bérmentve. Mintakártyák szabó mester urak-
nak bérmentve. Utánvételi küldemények 10 frton felől
bérmentve küldetnek.

Mintán raktárban rendszerint 150,000 frt értékű áru
fekszik, magától értetődik, hogy világ üzletben 1-5 mé-
ternyi hosszú szövetmaradékok mindig fenmaradnak, a me-
lyeket kénytelen vagyok a közönségnek árón alul eladni. —
Minták ezekről nem küldetnek hanem a nem tetész maradé-
kok másokkal cseréltetnek fel, vagy a pénz visszakiutdik.
(Megjegyzem, hogy más csöveg: a maradékokat, talán még
rosszabb áruval cseréllek fel, de pénzt vissza nem adják.)

A versenyképtelen és szédelgő csövek utánzásától való meg-
óvás tekintetéből kénytelen vagyok a hirdetéssel felhagy-
ni a kárni a nagyérdemű közönségek, hogy tisztos csöveget
becses emlékeztetőbe venni, a megrendelésekkel, a melyekre a
legnagyobb figyelmet fordítok, engem felkérőszí szíveskedjék.
A levelezés magyar, német, cseh, lengyel, olasz és fran-
czia nyelven eszközölhető.

SALGÓ-TARJÁNI TÖMÖR (darabos) és KOCZKA-SZÉN.

A közeledő **eséplési idény** alkalmából ajánljuk
a t. cz. gazdászoknak

LOCOMOBILGÉPEK FÜTÉSÉHEZ

legjobb sikerrel alkalmas és évek óta elismert

tömör- (darabos) és koczka-szenünket

kivánatra minden vasúti állomásra szállítva és legolcsóbb árak mellett

SALGÓ-TARJÁNI KÖSZENBÁNYA-RÉSZVÉNY-TÁRSULAT

BUDAPESTEN, JÓZSEF-TÉR 12. sz. a.

Az igazgatóság.